

UPPSKOT UM KANNABIS LAGT FYRI LØGTINGIÐ

**HEILIVÁGUR VIÐ
KANNABIS** Jenis av Rana
hefur nú lagt uppskot
fyri Løgtingið um at
sjúklingar í Føroyum skulu
fáa lættari atgongd til
heilivág við kannabis

Áki Bertholdsen

Løgtingið skal nú taka støðu til um føroyskir sjúklingar við ávísum sjúkum, skulu fáa lættari atgongd til heilivág við kannabis.

Tað er greitt, nú Jenis av Rana, løgtingsmaður fyri Miðflokkinn, hevur lagt uppskot fyri Løgtingið um hetta.

Uppskotið er latið løgtingsskrivstovuni, sum nú skal ganga tað ígjøgnum, og er tað neyðugt at laga tað til, verður tað gjørt, og so verður tað lagt fram til viðgerar.

Jenis av Rana væntar, at tað verður sostatt á einum av allar fyrstu løgtingsfundunum næsta ár, at uppskotið verður lagt fram til viðgerar í Løgtinginum.

Sømdir sum sjúklingar í Danmarkar

Jenis av Rana vísir á, at í Danmark hevur Fólkatíngið júst samtykt at fara undir eina fýra ára royndartíð, har kommunulæknar skulu fáa heimild til at geva sjúklingar við ávísum sjúkum, heilivág við kannabis, á sama hátt sum teir hava heimild at geva annan heilivág.

Hendan royndarskipanin er ikki galdandi fyri Føroyar, men nú hevur Jenis av Rana sostatt borið eitt uppskot í Løgtingið um at samtykkja, at Sirið Stenberg, landsstýrskvinnu í heilsumálum, skal fáa donsku stjórnina at seta hesa royndarskipanin í gildi fyri Føroyar eisini.

Tað hevur verið eitt hjartamál hjá Jenisi av Rana, sum eisini er kommunulækni, at sjúklingur í Føroyum við ávísum sjúkum, skulu fáa lættari atgongd til viðgerð við kannabisheilivági.

Hann vísir á, at løgtingið hevur havt orðaskifti um spurningin ikki færri enn tvær ferðir í ár. Og yvirhøvur tóku løgtingslimir væl undir við, at sjúklingar í Føroyum fáa somu sømdir á hesum øki, sum sjúklingar í Danmark.

Sjúklingar, sum eru nevndir í donsku lógini sum sjúklingar, ið kunna fáa viðgerð við kannabisheilivági, eru sjúklingar sklerosu, krabbameini, og sjúklingar við varandi pínu.

– Sum støðan er nú, er vandi fyri, at føroyskir sjúklingar fáa viðgerð við kannabis í Danmark, men fáa trupulleikar við at halda fram við viðgerðini, tá ð teir eru í Føroyum, sigur Jenis av Rana, løgtingsmaður

– Nógvir av hesum sjúklingum stríðast við sjúkuveðkenni, vanligur heilivágur illa rínur við, umframt at teir hava hervilig hjáárin av vanligum heilivági í teimum nøgdum, tað mangan er neyðugt at geva teimum fyri at veita teimum ein linna, sigur Jenis av Rana.

Hann sigur, at umframt sjúklingar ið eru illa nívdur av pínu, kunnu eisini sjúklingar við krabbameini, og sum fáa kemoviðgerð, ella stráluviðgerð, fáa heilivág fyri kannabis. Hesir sjúklingar missa mangan matarlystin tí tey fáa ilt fyri hjartað av viðgerðini, og spýggja illa, men tað vísir seg at heilivágur við kannabis eisini hjálpir væl í hesum sambandi.

Kunnu fáa trupulleikar

Jenis av Rana vísir á, at talan er als ikki um at loyva óavmarkaða nýtslu av kannabis-

úrdráttum, men um eina skipan sum læknar umsita, so at nakrir heilt ávísir sjúklingar kunnu fáa heilivág við kannabis á ein trygган og lógligan hátt, sigur løgtingsmaðurin og kommunulæknin.

Jenis av Rana vísir á, at tað er danska heilsustýrið, sum hevur eftirlitið við, hvønn heilivág vit brúka í Føroyum

– Tí er tað sjálvsagt, at vit eisini eiga at hava somu lóg í Føroyum, sum er galdandi í Danmark á hesum serstaka øki, sum er at brúka heilivág við kannabis, sigur hann.

Hann sigur, at sjálvandi ber tað væl til at gera eina serføroyska lóg á hesum øki. Men hann heldur, at danir hava gjørt eitt so stórt og dygdargott arbeiði á hesum øki, at alt talar fyri, at vit krøkja okkum upp í donsku skipanina.

– Hartil kemur, at føroyskir sjúklingar fáa

mangan viðgerð bæði í Føroyum og í Danmark. Tí er vandi fyri, at føroyskir sjúklingar kunnu enda í teirri óhepnu støðu at fáa viðgerð við kannabis í Danmark, men fáa trupulleikar við at halda fram við viðgerðini, tá ð teir eru í Føroyum, leggur hann afturat.

Mugu á svarta marknaðin

Jenis av Rana sigur, at sum støðan er nú, stendur føroyskum læknum frítt fyri at biðja um loyvi frá Heilsustýrinum at geva sjúklingum heilivág við kannabis, men tað hann veit, eru tað eitt ógvuliga avmarkað tal á læknum, sum hava biðið um hetta loyvið.

Soleiðis var tað eisini í Danmark til fyri fáum árum síðani, tá ið fyrsta apotekið fór at gera heilivág við kannabis, og fyrstu læknarnir fingi loyvi at geva sínum sjúklingum hendan heilivág.

– Síðani er talið á donskum serlæknum, kommunulæknum og sjúkrahúslæknum, ið hava loyvið at geva sjúklingum kannabisheilivág, fleirfaldað, og nú eru tað yvir 600 læknar, sum hava hetta loyvi.

Men Jenis av Rana sigur, at endamálið við uppskotinum, hann nú leggur fyri Løgtingið, er at broyta mannagongdina, soleiðis allar læknar fáa rættin at geva sjúklingum kannabisheilivág undir somu treytum, sum eru fyri at geva allan annan heilivág.

Hann sigur, at sum støðan er í dag, mugu sjúklingar, sum vilja royna kannabisheilivág, fara frá lækna til lækna, til teir finna ein, sum hevur loyvi at geva teimum hendan heilivág. Men verður hendan royndarskipanin sett í verk, kunnu teir fáa tað fá sínum egna lækna.

Og sum støðan er nú, noyðast sjúklingar, sum vilja hava kannabisheilivág, mangan á svarta marknaðin at keypa kannabis fyri ovurpris.

– Hetta er at eyðmýkja sjúklingar, men fáa læknar loyvi at geva kannabisheilivág, sleppa sjúklingar undan at eyðmýkja seg og teir sleppa undan at bróta lógina, sigur Jenis av Rana.

Jenis av Rana leggur afturat, at fyri at forða fyri kannabis heilivágur verður so dýrur, at bara tey vælbjargaðu hava ráð at keypa hann, hevur Fólkatíngið í Danmark samtykt at lata stuðul til hendan heilivág og ein slík skipan eigur sjálvandi eisini at verða í Føroyum, sigur Jenis av Rana.